

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia sierpnia 2009 r.

**Pan
Roman Szewczyk
Starosta Koszaliński**

LSZ-410-81-05/2009
P/09/092

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, przeprowadziła kontrolę w Starostwie Powiatowym w Koszalinie (Starostwo) w zakresie umieszczenia osób w domach pomocy społecznej oraz finansowania ich pobytu w latach 2007-2009 (I kw.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31.07.2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzenia nieprawidłowości, pozytywnie ocenia działalność Starostwa w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej objętych kontrolą.

1. Zadania Powiatu Koszalińskiego (Powiatu), wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej² (*ustawa o p.s.*), w badanym okresie przypisane zostały i były realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie (PCPR). Obejmowały one m.in. prowadzenie i rozwój infrastruktury podległych domów pomocy społecznej (DPS) oraz umieszczania w nich skierowanych osób.

W Starostwie, zgodnie z dyspozycją art. 19 pkt 1 *ustawy o p.s.*, przy udziale PCPR opracowano „Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007–2015”, zwaną dalej „Strategią”, która została przyjęta do realizacji uchwałą Rady Powiatu z dnia

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 ze zm.

26.10.2006 r. Realizację Strategii na terenie Powiatu powierzono PCPR, które zgodnie art. 112 ust 9 *ustawy o p.s.*, było również jej koordynatorem.

Wykonanie zadań Strategii, w tym celów operacyjnych dotyczących osób starszych i niepełnosprawnych, było przedmiotem corocznych analiz dokonywanych na sesjach Rady Powiatu, zwoływanych w I kwartałach roku następującego po roku rozliczeniowym.

2. W badanym okresie Starosta, przy pomocy PCPR, nadzorował DPS-y w: Cetuniu, Mielnie, Nowych Bielicach, Parsowie i Żydowie. Na terenie Powiatu w okresie tym funkcjonował także DPS, prowadzony przez organizację pozarządową - Zgromadzenie Sióstr Misjonarek Apostolstwa Katolickiego Prowincji Polska, mający siedzibę w Bobolicach.

Standard świadczonych usług przez 4 DPS (w Cetuniu, Bobolicach, Mielnie i Parsowie) dostosowany był do wymogów rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej³, co potwierdzone zostało uzyskaniem w latach 2006-2007 od Wojewody Zachodniopomorskiego zezwoleń na ich prowadzenie na czas nieokreślony. Dwa pozostałe DPS-y (w Bielicach i Żydowie) posiadały warunkowe zezwolenia na czas określony, wydane przez Wojewodę Zachodniopomorskiego w dniu 11.12.2001 r. W obu tych DPS-ach, zgodnie z art. 152 ust. 1 i 4 *ustawy o p.s.*, opracowane zostały programy naprawcze, które były realizowane zgodnie z harmonogramami.

Z uwagi na brak zezwoleń na czas nieokreślony, DPS-y te, zgodnie z art. 152 ust. 6 *ustawy o p.s.*, w latach 2008 –2009 nie mogły podwyższyć opłat za pobyt aż do miesiąca, w którym wydane zostanie zezwolenie bezterminowe. W związku z tym w 2008 r. i I półroczu uzyskały one przychody niższe, od kosztów utrzymania odpowiednio o 111.361,20 zł i 151.284,32 zł.

W okresie objętym kontrolą w pełni wykorzystywano możliwości nadzorowanych DPS-ów. Na koniec lat 2007–2008 i na dzień 31.03.2009 r. w obu placówkach, posiadających 684 miejsca, przebywało od 682 do 685 pensjonariuszy. Na dzień 31.03.2009 r. na przyjęcie do DPS oczekiwały 42 osoby. Średni czas oczekiwania na miejsce w okresie objętym kontrolą wynosił od 6 do 18 miesięcy, w zależności od typu DPS i roku. Najwięcej osób na koniec I kw. 2009 r. oczekiwało na przyjęcie do DPS w Żydowie, przeznaczonego dla osób przewlekle psychicznie chorych (24 osoby). Decyzje o umieszczeniu w DPS wydawane były osobom uprawnionym, określonym w art. 54 ust.1 *ustawy o p.s.*, z zachowaniem terminów określonych w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.⁴

³ Dz.U. Nr 217, poz. 1837

⁴ Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

Dochody uzyskiwane przez Powiat – w ww. latach i I kw. 2009 r. – z tytułu prowadzenia podległych DPS (dotacja celowa od wojewody, odpłatność gmin oraz odpłatność skierowanych osób i ich rodzin), wynoszące odpowiednio: 16.170,8 tys. zł, 18.508,1 tys. zł i 4.004,4 tys. zł pokrywały w 93,8 %, 97,5 % i 91,3 % koszty ich działalności⁵. Różnice pokrywane były m.in. ze środków pozyskanych przez DPS-y oraz środków własnych Powiatu.

Dla zapewnienia realizacji wymogu odpłatności za pobyt w DPS Starosta corocznie ustalał - zgodnie z art. 60 ust. 1 i 2 pkt 2 *ustawy o p.s.* – średnie miesięczne koszty utrzymania w podległych DPS-ach. Kontrola wykazała, że wyliczenia tych kosztów – obowiązujących w rozliczeniach w latach 2007 – 2009, dokonane zostały niezgodnie z zasadą określoną w art. 6 pkt 15 *ustawy o p.s.* W wyniku tego w rozliczeniach obowiązywały:

- w 2007 r. w 3 DPS-ach stawki miesięcznych kosztów utrzymania wyższe od należnych (od 4,02 do 7,71zł), a w 2 innych niższe (o 0,58 i 2,00 zł),
- w 2008 r. w 5 DPS-ach wyższe (od 1,84 do 56,60 zł) i w jednym przypadku niższa o 3,18 zł,
- w 2009 r. w jednym DPS wyższa o 7,78 zł, a w 3 innych niższe (od 1,57 do 3,68 zł).

W wyniku stosowania ww. stawek w rozliczeniach w całym badanym okresie uzyskano wpływy, za pobyt we wszystkich placówkach, wyższe od należnych o 213,6 tys. zł (nadpłata zł – 234,4 tys. zł i niedopłata – 20,8 tys. zł).

3. W latach 2007 – 2009 (do 31.03.) prawidłowo realizowane były przez Starostę zadania w ramach sprawowanego nadzoru nad podległymi DPS-ami. PCPR przeprowadziło w nich 34 kontrole, obejmujące m.in. problematykę warunków bytowych i świadczonych usług, które nie wykazały nieprawidłowości. W placówkach tych przeprowadzane były także kontrole przez pracowników Starostwa (9). Stwierdzone w ich toku nieprawidłowości zostały wyeliminowane. O prawidłowym nadzorze świadczy także brak wpływu, w badanym okresie, do Starostwa skarg na funkcjonowanie DPS-ów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Wyliczanie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańców w domach opieki społecznej zgodnie z art. 6 pkt 15 ustawy o p.s.*
2. *Podjęcie skutecznych działań w celu uzyskania przez DPS w Nowych Bielicach i Żydowie pozwoleń na prowadzenie domów na czas nieokreślony.*

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje od Pana Starosty w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji

⁵ 17.237,8 tys. zł w 2007 r. ; 18.989,9 tys. zł w 2008 r.; 4.429,1 tys. zł w I kwartale 2009 r.

o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

